

RTU studiju kurss "Klases darba vadīšana"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0680
Nosaukums	Klases darba vadīšana
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācītbspēks	Maija Ročāne - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 6.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros tiks radīta izpratne par klases audzinātāja darbību, galvenajām funkcijām un audzināšanas aktualitātēm skolā; klases vadības nozīmi mācību procesā; drošas un atbalstošas vides veidošanu klasē, klases vadības modeļiem, un katrā no tiek izmantojamajiem praktiskajiem paņēmieniem preventīvajā, atbalstošajā un korektīvajā klases vadības aspektā, kā arī pilnveidota prasme kritiski izvērtēt personisko klases vadības stilu. Kursā mērķis ir attīstīt topošo skolotāju klases vadības prasmes, veicinot sadarbību klasē un nodrošinot emocionāli un fiziski drošu mācību vidi, atbalstot skolēnu cieņpilnu, atbildīgu un drošumspējīgu uzvedību, kā arī sniegt izpratni par klases audzinātāja darbību, funkcijām un audzināšanas aktualitātēm skolā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kursa mērķis ir attīstīt topošo skolotāju klases vadības prasmes, veicinot sadarbību klasē un nodrošinot emocionāli un fiziski drošu mācību vidi, atbalstot skolēnu cieņpilnu, atbildīgu un drošumspējīgu uzvedību, kā arī sniegt izpratni par klases audzinātāja darbību, funkcijām un audzināšanas aktualitātēm skolā. Studiju kursa uzdevumi: 1. Radīt izpratni par klases vadības nozīmi mācību procesā, skolēnu uzvedības saistību ar skolēnu sasniegumiem; 2. Radīt izpratni par drošas un atbalstošas vides veidošanu klasē, kā arī par iespējamajiem uzvedības pārkāpumiem klasē un skolā, attīstot prasmes atpazīt daudzveidīgas klases vadības situācijas, to iedalījumu un ieteicamo pedagoģisko rīcību; 3. Radīt izpratni par trim teorētiskajiem klases vadības modeļiem, un katrā no tiek izmantojamajiem praktiskajiem paņēmieniem preventīvajā, atbalstošajā un korektīvajā klases vadības aspektā; 4. Veicināt studentus kritiski izvērtēt personisko klases vadības stilu un atbilstoši tam izvēlēties klases vadības modeli, apzināti veidojot klases vadības plānu un to īstenojot; 5. Radīt nepieciešamos nosacījumus, lai studenti integrētu kursā gūtās zināšanas, prasmes praktiskā darbībā, apzināti un kompetenti izvēloties un īstenojot mērķtiecīgas klases vadības stratēģijas praktiskajā darbībā reālās dzīves situācijās. Risināt tās, izmantojot teorijā pamatotas stratēģijas un klases vadības paņēmienus, sadarbojoties ar klasi un vecākiem; 6. Radīt izpratni par klases audzinātāja darbību, galvenajām funkcijām un audzināšanas aktualitātēm skolā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Studiju kursa ietvaros tiks īstenota praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata: veikta teorētiskās literatūras atlase un teorētisko lasījumu dienasgrāmatas izveide; klases situāciju modelēšana: teorijā un praksē apzinot iespējamās klasvadības problēmas, praktisko uzdevumu īstenošana; klases vadības plāna izstrāde: apkopotas teorētiskās un praktiskās zināšanas, veidojot teorijā un pētījumos balstītu klasvadības plānu; klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem), klases vadības situācijas modelēšana, nodarbību/stundas daļu/stundu vadīšana, izvērtēšana, atkārtota modelēšana; pašrefleksija un izvērtēšana. Visā procesā – pedagoga atgriezeniskā saite, noslēgumā – pedagoģiskā supervīzija. Pēc izvēles viena klases audzinātāja darbības aspekta vai funkcijas īstenošana, vai audzināšanas formas īstenošana (vienojoties ar skolotāju), strukturēta pierādījumos balstīta pašrefleksija.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Daniela, L. (2009). Skolēni un mācību disciplīna. Raka, Rīga. 2. Nīmante, D. (2007). Klasvadība. Zvaigzne ABC, Rīga. 3. The SAGE Encyclopedia of Classroom Management (2015). Ed. W. George Scarlett. Thousand Oaks, SAGE Publications, CA. 4. Whitaker, T., Whitaker Good, M., Whitaker, K. (2019). Classroom Management From the Ground Up. Routledge, Taylor & Francis, NY. 5. Skolotāja profesijas standarts (PS 0238). Apstiprināts 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr.4. Pieejams: https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-048.pdf 6. Balsons, M. (1995). Kā izprast klases uzvedību. Lielvārds, Rīga. 7. Dreikurs, R., Grunwald, B. F., Pepper, B. C. (1998). Maintaining Sanity in the Classroom: Classroom Management Techniques. Accelerated Development, Philadelphia. 8. Crow, R. (2019). The Educational Leader's Guide to Improvement Science: Data, Design and Cases for Reflection (Improvement Science in Education and Beyond). Myers Education Press 9. Engure, I., [u.c.] (2004). Sociālā pedagoga darbība konfliktu situāciju risināšanā skolā: rokasgrāmata. Rīga : Sociālā darba un sociālās pedagogijas augstskola "Atītība". 10. Ēriksens, T. H. (2005). Mirkļa tirānija. Straujš un gauss laiks informācijas sabiedrībā. Norden AB, Rīga. 11. Fuko, M. (2001). Uzraudzīt un sodīt. Omnia mea, Rīga. 12. Geidžs, N. L., Berliners, D. C. (1998). Pedagoģiskā psiholoģija. Zvaigzne ABC, Rīga. 13. Glasser, W. (1986). Control Theory in the Classroom. Harper & Row, New York. 14. Gordon, T. (1982). P.E.T. in Action. Bantam Books, Toronto. 15. Gordon, T. (1977). T.E.T.: Teacher Effectiveness Training. McKay, New York. 16. Gordon, T. (1991). Discipline that Works : Promoting Self-Discipline in Children. Plume, New York. 17. Hooker, C., Laliberte, S., Murray, T. (2024). Learning Evolution: New Era of AI in the Classroom HookerTech, LLC 18. Kūle, M. (2006). Eirodzīve. LU Filosofijas un socioloģijas institūts, Rīga. 19. Liotārs, Ž. F. (2008). Postmodernais stāvoklis. Pārskats par zināšanām. laikmetīgās mākslas centrs, Rīga. 20. Pļaveniece, M., Škuškovnika, D. (2002). Sociālā psiholoģija pedagogiem. RaKa, Rīga. 21. Rifkins, Dž. (2004). Jaunās ekonomikas laikmets. Jumava, Rīga. 22. Rogers, B. (2007). Behaviour Management: a Whole-School Approach. Thousand Oaks, CA; Paul Chapman Pub./SAGE Publications, London. 23. Rogers, B. (2006). Classroom Behaviour: a Practical Guide to Effective Teaching, Behaviour Management and Colleague Support. Paul Chapman, London. 24. Rogers, B. (2001). Cracking the Hard Class: Strategies for Managing the Harder than Average Class: Paul Chapman Publ., London. 25. Rubene, Z., Krūmiņa, A., Vanaga, I. (2008). Ievads mediju pedagoģijā. RaKa, Rīga. 26. Skinner, F.B. (1974). About Behaviorism. Knopf, New York. 27. Skinner, F.B. (1973). Beyond Freedom and Dignity. Vintage Books, Toronto etc. 28. Špona, A. (2001). Audzināšanas teorija un prakse. RaKa, R. 29. Voterhausz, F. (1999). Klasvadība. Zvaigzne ABC, Rīga.
Nepieciešamās priekšzināšanas	Skolotāja profesionālās darbības pamati. Psiholoģija skolotājiem.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienēs studijas		Nepilna laika neklātienēs studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Klases darba vadības raksturojums un pamatjēdzieni.	4	8	2	10
Cienpilna, atbildīga un drošumspējīga skolēnu uzvedība un klases vadības problēmu diferencēšana.	8	10	4	12
Klases vadības situāciju modelēšana .	4	8	2	10
Pamatnosacījumi efektīvas klases vadības nodrošināšanai stundā.	6	10	2	12
Biheivioristiskā pieeja klasvadībā.	8	8	4	14
Demokrātiskā pieeja klasvadībā.	8	10	4	14
Humānistiskā pieeja klasvadībā.	8	10	4	14
Klasvadības plāna izstrāde preventīvajā, atbalstošajā un korektīvajā aspektā.	2	10	2	12
Klases vadības situāciju atkārtota modelēšana.	4	10	2	12
Audzināšanas aktualitātes mūsdienās.	8	10	4	14
Klases audzinātāja darbības un funkciju raksturojums.	4	10	2	12
Kopā:	64	104	32	136

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Izpratne par klases vadības nozīmi un pedagoģiskās vadības kompetenci mācību procesā, skolēnu uzvedības un mācību sasniegumu saistību, galvenajiem grupas vadīšanas principiem un likumsakarībām.	Praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem). Eksāmens.
Izpratne par pamatnosacījumiem efektīvas klases vadības nodrošināšanai klasē; emocionāli un fiziski drošas un atbalstošas mācību vides veidošanos klasē; cieņpilnu, atbildīgu un drošumspējīgu uzvedību, pozitīvu saskarsmi un komunikāciju ar skolēnu, kā arī iespējamajiem uzvedības pārkāpumiem klasē un skolā.	Praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem).

Izpratne par trim teorētiskajiem klases vadības modeļiem, un katrā no tiek izmantotajiem praktiskajiem paņēmieniem preventīvajā, atbalstošajā un korektīvajā klases vadības aspektā.	Praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata. Klases situāciju modelēšana.
Izpratne par audzināšanu un mūsdienu audzināšanas problēmām, klases audzinātāja darbību, galvenajām funkcijām un aktualitātēm skolā.	Praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem).
Prognozē saskarsmes, uzvedības un vardarbības riskus klasē, identificē dažādu pakāpju un intensitātes problēmas klasē, atpazīstot neadekvātu un vardarbīgu uzvedību, klasificē uzvedības pārkāpumus pēc to nopietnības pakāpes, prognozē pedagogu rīcību atbilstoši uzvedības pārkāpumiem, īstenojot pastāvīgu pašvērtējumu un darbības analīzi.	Klases situāciju modelēšana. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem).
Preventīvi rīkojas klasē un dažādās skolas vidēs, atbalstot emocionāli un fiziski drošu klases un skolas vidi un skolēnu pozitīvo uzvedību.	Klases situāciju modelēšana. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem).
Plānveidīgi un algoritmiski rīkojas problemātiskas uzvedības, vardarbības un konfliktsituāciju gadījumā un ārkārtas situācijās.	Klases vadības plāna izstrāde. Klases situāciju modelēšana.
Kritiski izvērtē personisko klases vadības stilu un atbilstoši tam izvēlas klases vadības teorētisko un praktisko modeli, pastāvīgi reflektē par savu klases vadītāja darbību, pilnveido to, apzināti veidojot klases vadības plānu un to īsteno.	Klases situāciju modelēšana. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem).
Integrē kursā gūtās zināšanas, prasmes praktiskā darbībā, apzināti un kompetenti veidojot emocionāli un fiziski drošu vidi, atpazīstot saskarsmes, uzvedības un vardarbības riskus, izvēloties un īstenojot mērķtiecīgas klases vadības stratēģijas praktiskajā darbībā reālās dzīves situācijās.	Praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata. Klases situāciju modelēšana. Klases vadības plāna izstrāde. Pēc izvēles viena klases audzinātāja darbības aspekta vai funkcijas īstenošana, vai audzināšanas formas īstenošana (vienojoties ar skolotāju).
Novērtē situāciju (t.sk. ārkārtas situāciju), atpazīst darba drošību ietekmējošus riskus, adekvāti rīkojas, novērš riskus un apzinās sekas, rīkojas atbilstoši tiesību aktos noteiktajam ārkārtas situācijās.	Klases situāciju modelēšana. Klases vadības novērošana (uzvedības problēmu atpazīšana), intervija ar skolēnu, skolotāju (par aktuālajām problēmām un risinājumiem).

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktisko darbu un teorētisko lasījumu dienasgrāmata	20
Klases situāciju modelēšana	10
Klases vadības plāns	10
Pēc izvēles viena klases audzinātāja darbības aspekta vai funkcijas īstenošana, vai audzināšanas formas īstenošana (vienojoties ar skolotāju), strukturēta pierādījumos balstīta pašrefleksija, izvērtējot teorijas un prakses saistību, nostiprinātās zināšanas, prasmes, pilnveidotās kompetences	30
Eksāmens	30
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	6.0	32.0	32.0	0.0		*	